

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s): Paul Beekers, Mandy Evers, Jan Janssen e.a.
Titel: Zin in leren
Uitgeverij: CPS
Plaats: Amersfoort
Jaar: 2006
Pagina's: 120
ISBN-13: 978-90-6508-563-4

Hoe kun je als leerkracht de drang om te leren bij kinderen aanwakkeren en prikkelen? Naar het antwoord op deze vraag is een adviesgroep binnen het CPS samen met leraren en scholen op zoek gegaan. Meer bepaald wilde deze groep de voorwaarden en mogelijkheden om uitdagend en betekenisvol onderwijs te realiseren voor leerlingen en leraren in kaart brengen. De resultaten van deze zoektocht werden in de werkmap *Zin in leren* gebundeld. Hierin staan de volgende twaalf essenties van onderwijs en leren centraal:

- Er uithalen wat er in zit
- Nooit meer vervelen
- Leren je hersenen gebruiken
- Minder is meer
- Leren betekenisvol maken
- Zonder relatie geen prestatie
- De leerling leert
- Elke leerling leert anders
- Voor de goede orde
- Laten zien wat je geleerd hebt
- De school is van iedereen
- Overal kun je leren

Met deze twaalf essenties wordt de brug tussen de onderwijstheorie en de onderwijspraktijk geslagen. Het doel van het werken met deze essenties is om het gesprek tussen leraren over hun waarden en hun visie op onderwijs en leren enerzijds en de verbinding met hun dagelijkse (klasse)praktijk anderzijds te stimuleren.

De rode draad doorheen deze werkmap wordt gevormd door de leercirkel van Kolb (ervaring, reflectie, theorie, experiment). Het werken rond de twaalf essenties krijgt ermee vorm. Zeker omdat men ook rekening wil houden met de verschillen tussen de leerkrachten, waar de leerstijlen volgens Kolb trouwens goed bij van pas komen.

De werkmap bestaat uit twaalf "hoofdstukken", één gebouwd rond elke essentie. Daar plaatst men telkens twee uitspraken van leerlingen bij waarin ze hun ervaringen met het huidige onderwijs verwoorden. Deze uitspraken raken aan het thema van deze essentie en volgen dan de leercyclus van Kolb. Elke fase van deze cyclus wordt uitgewerkt op een afzonderlijk werkblad:

• Ervaring	=	de uitspraak van de leerling	→ Hoe wordt het ervaren?
• Reflectie	=	nadenken over een aantal gerichte vragen	→ Wat vinden we ervan?
• Theorie	=	een korte inhoudelijke toelichting	→ Hoe denkt men hierover?
• Experiment	=	voorstel tot activiteit	→ Wat willen we hiermee doen?

Voor deze uitwerking vindt men in de map per uitspraak een kaart met de leercirkel van Kolb. De uitspraak vormt de ervaring waar men van vertrekt. Op de plaats van de andere fasen wordt kort weergegeven wat er daar aan de orde is. Bij de map zitten ook 24 losse kaarten met de uitspraken en de daarbij horende cyclus op de achterzijde. Deze kunnen gebruikt worden om met de werkmap aan de slag te gaan.

Pas nadat men de map heeft doorgenomen beseft men maar hoe sterk deze methodiek zich bevindt op de kanteling van het oude naar het nieuwe leren. Deze kanteling bevindt zich tussen...

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

- ... de lerende als object en de lerende als subject
- ... externe en interne sturing
- ... gecodificeerde kennis en contextgebonden kennis
- ... verwerken en creëren van kennis
- ... kennis om de kennis en kennis voor het leven en de praktijk
- ... contextvrije en aan de eigen fysieke en sociale context gebonden kennisbronnen
- ... extrinsieke en intrinsieke motivatie
- ... plaats- en tijdsgebonden leren en altijd-overal-leren

Deze map is een mooi werk- en/of inspiratie-instrument voor die scholen die zich willen bezinnen over de manier waarop ze met deze kanteling willen omgaan. Ze biedt het nodige materiaal om met het schoolteam tot een visie voor de toekomst te komen, een visie waarin het "nieuwe leren" de plaats krijgt die het verdient.

[2008-11-30]